

Sygn. akt **V Ca 677/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Oskar Rudziński
Sędziowie:	SSO Magdalena Majewska (spr.) SSR del. Aleksandra Koman
Protokolant:	sekr. sądowy Przemysław Sulich

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum (...) w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie

z dnia 22 grudnia 2015 r., sygn. akt I C 2764/14

1. oddala apelację;

2. zasądza od M. K. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum (...) w W. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt **V Ca 677/16**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 08 września 2014 r. skierowanym przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum (...) z siedzibą w W., M. K. wniosła o pozbawienie wykonalności tytułów wykonawczych - prawomocnych nakazów zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanych przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Wola w Warszawie w sprawach sygn. akt I Nc 620/09, I Nc 2289/10, I Nc 4940/11.

Zarządzeniem Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie z dnia 10 października 2014 r. pozew w zakresie żądania o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności - nakazów zapłaty w postępowaniu

upominawczym wydanych przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Wola w Warszawie w sprawach sygn. akt I Nc 2289/10 i I Nc 4940/11 zostały wyłączone do odrębnego rozpoznania.

W rezultacie niniejsze postępowanie obejmowało jedynie żądanie pozbawienia wykonalności tytułu egzekucyjnego prawomocnego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Sąd Rejonowy Warszawa Wola w Warszawie I Wydział Cywilny z dnia 30 stycznia 2009 r., sygn. akt I Nc 620/09 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 15 lipca 2009 r.

Pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa Centrum (...) w W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz od powódki kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 22 grudnia 2015 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy - Woli w Warszawie oddalił powództwo M. K. przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum- (...) o pozbawienie wykonalności. Odstąpił od obciążanie powódki kosztami procesu.

Rozstrzygnięcie powyższe zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktycznie poczynione przez Sąd Rejonowy:

Pozwem z dnia 02 marca 2005 r. skierowanym przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum- (...) w W., M. K. wniosła o zwrot nadpłaty wkładu budowlanego na kwotę 11.788,47 zł i anulowanie czynszu na kwotę 4.446,46 zł. Ostatecznie, pismem procesowym z dnia 10 lipca 2006 r., M. K. sprecyzowała żądanie pozwu z dnia 02 marca 2005 r. jako: 1. wydanie tytułu prawnego - przydziału na warunkach własnościowych (lub aktu notarialnego) bez dodatkowych opłat, 2. zaniechanie naliczania i poboru czynszu na stałe za okres od 01 lutego 2003 r. do dnia 07 kwietnia 2004 r. na kwotę 2.249,96 zł, 3. zaniechanie naliczania i poboru czynszu na stałe za okres od 08 kwietnia 2004 r. do dnia wydania tytułu prawnego, 4. zaniechanie poboru czynszu jako zawyżonego i nienależnego na kwotę 806,02 zł w okresie od 08 kwietnia 2004 r. do 31 marca 2005 r., obciążenie Spółdzielni kosztami procesu. Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Woli w Warszawie za sygn. II C 479/06. Wyrokiem z dnia 18 września 2007 r., sygn. akt II C 479/06, Sąd Rejonowy dla Warszawy Woli w Warszawie oddalił powództwo M. K. i obciążył ją kosztami postępowania.

Pozwem z dnia 22 stycznia 2009 r. Spółdzielnia Mieszkaniowa Centrum (...) w W. wniosła o zasądzenie od M. K. kwoty 2.685,15 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto wniosła o zasądzenie kosztów postępowania. Roszczenie to obejmowało nieuregulowane przez M. K. należności czynszowe za lokal nr (...) położony w W. przy ul. (...) za okres styczeń - grudzień 2008 r. Sprawa została zarejestrowana, sygn. akt I Nc 620/09. Nakazem zapłaty z dnia 30 stycznia 2009 r. w sprawie I Nc 620/09 Sąd Rejonowy dla Warszawy Wola w Warszawie uwzględnił żądanie powoda - Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum (...) w W. i zasądził od pozwanej M. K. kwotę 2.685,51 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 22 stycznia 2009 r. do dnia zapłaty oraz obowiązkiem zwrotu kosztów procesu w wysokości 642,00 zł. Orzeczenie uprawomocniło się w dniu 28 czerwca 2009 r. Nakazowi w dniu 15 lipca 2009 r. została nadana klauzula wykonalności.

Pozwem z dnia 01 września 2009 r. M. K. wniosła o „unieważnienie nakazu zapłaty I Nc 620/09 i pozbawienie nakazu wykonalności. Sprawa została zarejestrowana przed Sądem Rejonowym dla Warszawy – Woli w W. za sygn. I C 878/09.

Zarządzeniem z dnia 07 lutego 2011 r. Przewodniczącego Składu nastąpił zwrot pozwu. Kolejno, pozwem z dnia 16 września 2011 r. M. K. ponownie wniosła o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności - nakazów zapłaty wydanych w sprawach I Nc 620/09, I Nc 2289/10 i I Nc 4940/11. Sprawa została zarejestrowana za sygn. I C 1364/11. Zarządzeniem z dnia 14 grudnia 2011 r. nastąpił zwrot pozwu.

W dniu 10 września 2014 r. M. K. wystąpiła z roszczeniem przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej Centrum (...) w W. o zapłatę kwoty 11.355,42 zł stanowiącej potrącenie wniesionego przez powódkę wkładu budowlanego na poczet opłat czynszowych oraz kwotę 2.560,31 zł potrąconych przez pozwanego z tegoż wkładu budowlanego na poczet naliczonych

odsetek. Postępowanie to postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2015 r. zostało umorzone ze względu na cofnięcie przez pozwaną zgłoszonego powództwa.

W dniu 04 grudnia 2013 r. pomiędzy Spółdzielnią Mieszkaniową Centrum (...) z siedzibą w W., a M. K. zawarta została ugoda, na podstawie której strony w sposób ugodowy rozwiązały roszczenia M. K. o zwrot poniesionych przez nią nakładów w lokalu przy ul. (...) lok. (...) w W.. W ramach ugody Spółdzielnia Mieszkaniowa zobowiązała się wypłacić na rzecz M. K. z tego tytułu kwotę 3.955 zł w terminie 7 dni od dnia zawarcia ugody na wskazany przez M. K. rachunek bankowy (pkt II ppkt 1, 3 ugody). W ugodzie tej strony zaznaczyły, że zapłata wskazanej kwoty wyczerpuje wszelkie roszczenia związane z tytułu nakładów poczynionych w lokalu przy ul. (...) lok. (...) w W. (pkt II ppkt 5 ugody) oraz wszystkie wzajemne roszczenia i pretensje, które były związane z zajmowanym lokalem (pkt II ppkt 6 ugody).

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, iż powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy przytoczył treść art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c, zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli: przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście; bądź po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie. Z kolei z godnie z art. 843 § 3 k.p.c. w pozwie powód powinien przytoczyć wszystkie zarzuty, jakie w tym czasie mógł zgłosić, pod rygorem utraty prawa korzystania z nich w dalszym postępowaniu.

Dodatkowo Sąd Rejonowy podkreślił, że w judykaturze oraz nauce prawa procesowego cywilnego ugruntowane jest stanowisko, że z chwilą uprawomocnienia się wyroku dochodzi do prekluzji materiału faktycznego sprawy, w której został on wydany. Oznacza to, że jeżeli określone okoliczności i oparte na nich zarzuty lub wpływające z nich wnioski istniały i dały się sformułować w chwili zamknięcia rozprawy, lecz strona skutecznie ich nie podniosła lub nie przytoczyła, w związku z czym nie zostały spożytkowane przez sąd przy wydawaniu wyroku, podlegają prekluzji, czyli - jak to określono w orzecznictwie - „wykluczającemu działaniu prawomocności” (vide uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2012 r., sygn. III CZP 16/12, opubl. w OSNC 2012/11/129, uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna - z dnia 23 października 1954 r., sygn. I CO 41/54, OSN 1956/1/3 oraz uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2010 r., sygn. III CZP 477/10, opubl. OSNC 2010/2/165 i z dnia 02 lutego 2011 r., sygn. III CZP 128/10, opubl. OSNC 2011/10/108). Jednocześnie podniesiono, że prekluzyjny skutek prawomocności oraz powagi rzeczy osądzonej jest niezależny od tego, czy strona ponosi winę w zaniechaniu przytoczenia określonych okoliczności lub podniesienia właściwych zarzutów (vide uchwała Sądu Najwyższego z dnia 05 czerwca 1954 r., II CO 26/54, OSN 1955, nr 2, poz. 30).

W związku z tym – jak wskazał Sąd Rejonowy - podstawą powództwa przeciwegzekucyjnego mogą być wyłącznie twierdzenia wskazujące, że po zamknięciu rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku nastąpiły okoliczności, wskutek których zobowiązanie dłużnika wygasło z powodu wykonania lub z innych przyczyn albo nie może być egzekwowane. Nie mogą być natomiast podstawą powództwa opozycyjnego zarzuty skierowane przeciwko orzeczeniu, zmierzające do zmiany jego treści (vide np. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 października 1968 r., III CZP 86/68, OSNCP 1969, nr 4, poz. 63 oraz orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 1937 r., C III 357/35, "Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny" 1938, nr 3, s. 680 i z dnia 2 kwietnia 1962 r., 2 CR 549/61, "Nowe Prawo" 1964, nr 3, s. 305).

Sąd Rejonowy ocenił, iż z analizy treści pozwu wynika, że w niniejszym postępowaniu powódka domagała się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Sąd Rejonowy Warszawa Wola w Warszawie I Wydział Cywilny w dniu 30 stycznia 2009 r., sygn. akt I Nc 620/09 i zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem ww. Sądu z dnia 15 lipca 2009 r., z uwagi na to, że

roszczenie obejmujące tenże tytuł wykonawczy było przedmiotem postępowania w innej sprawie - tj. w postępowaniu o sygn. akt II C 479/06 prowadzonego przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Wola w Warszawie.

Sąd Rejonowy ocenił, iż z powyższym twierdzeniem, a co za tym idzie i wnioskowaniem powódki, nie sposób się zgodzić. Jak bowiem wskazał Sąd Rejonowy z ustaleń faktycznych wynikało, iż postępowanie II C 479/06 zostało zainicjowane przez M. K. w dniu 02 marca 2005 r. i ostatecznie obejmowało żądania: 1. wydanie tytułu prawnego - przydziału na warunkach własnościowych (lub aktu notarialnego) bez dodatkowych opłat, 2. zaniechanie naliczania i poboru czynszu na stałe za okres od 01 lutego 2003 r. do dnia 07 kwietnia 2004 r. na kwotę 2.249,96 zł, 3. zaniechanie naliczania i poboru czynszu na stałe za okres od 08 kwietnia 2004 r. do dnia wydania tytułu prawnego, 4. zaniechanie poboru czynszu jako zawyżonego i nienależnego na kwotę 806,02 zł w okresie od 08 kwietnia 2004 r. do 31 marca 2005 r., obciążenie Spółdzielni kosztami procesu.

Sąd Rejonowy podkreślił, iż żadne z tych żądań nie zostało uwzględnione przez Sąd, jako że wyrokiem z dnia 18 września 2007 r., sygn. akt II C 479/06, Sąd w całości oddalił powództwo M. K. i ponadto zasądził od niej koszty procesu na rzecz strony przeciwnej. Innymi słowy M. K. w całości przegrała postępowanie o sygn. II C 479/06. Sąd zaznaczył przy tym, że postępowanie II C 479/06 zostało wszczęte na niemal 3 lata przed postępowaniem o sygn. I Nc 620/09 zainicjowanym przez Spółdzielnię przeciwko M. K. o zapłatę zaległości czynszowych za cały 2008 r. i niemal na 2 lata przed powstaniem zaległości czynszowych obciążonych M. K. a następnie dochodzonych przez Spółdzielnię właśnie w ramach postępowania o sygn. I Nc 620/09. Mając powyższe na uwadze, zdaniem Sądu Rejonowego nie sposób było uznać, aby została spełniona którakolwiek z przesłanek zakreślonych przepisem art. 840 k.p.c., która skutkowałaby pozbawieniem tytułu wykonawczego wykonalności.

Kolejno M. K. podniosła, że kwota obejmująca nakaz zapłaty I Nc 620/09 wyczerpywała koszty inwestycji jakie M. K. poczyniła w przedmiotowym lokalu, a które Spółdzielnia była zobowiązana jej zwrócić, a także fakt jej nieuregulowanego statusu prawnego do przedmiotowego lokalu mieszkalnego. W tym zakresie Sąd Rejonowy zauważył, że po pierwsze tych okoliczności powódka w żaden sposób nie wykazała, a po drugie - i tak nie mieszczą się one w ramach przesłanek zakreślonych przepisem art. 840 k.p.c. skutkujących pozbawieniem tytułu wykonawczego wykonalności. Przy tym, Sąd Rejonowy podniósł, że ww. okoliczności wskazane przez powódkę winny były zostać podniesione przez M. K. - jako pozwaną - w ramach sprzeciwu od nakazu zapłaty w sprawie I Nc 620/09 przed Sądem. Rozważanie zasadności ww. zarzutów w sprawie wszczętej powództwem opozycyjnym prowadziłoby więc - co niedopuszczalne - do podważenia powagi rzeczy osądzonej wynikającej z prawomocnego nakazu zapłaty.

Mając powyższe na uwadze a także uwzględniając, że w niniejszym postępowaniu - w pozwie - strona powodowa nie podniosła zarzutów odnoszących się do zdarzeń, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy (w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu o sygn. I Nc 620/09), wskutek których zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane, czy spełnienia świadczenia - Sąd Rejonowy uznał, iż powództwo podlegało oddaleniu.

Orzeczenie w przedmiocie nieobciążana M. K. kosztami postępowania Sąd Rejonowy uzasadnił treścią art. 102 k.p.c. Sąd Rejonowy ocenił, iż w okolicznościach niniejszej sprawy zachodzi szczególny przypadek, o którym mowa we wskazanym przepisie. Ponoszenie kosztów postępowania przez powódkę pozostawałoby - zdaniem Sądu Rejonowego - w sprzeczności z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego - biorąc pod uwagę realia niniejszego postępowania, w którym powódka podjęła próbę pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, na podstawie których zmuszona jest do regulowania należności.

Apelacją od powyższego rozstrzygnięcia wywiodła strona powodowa, zaskarżając wyrok Sądu Rejonowego w części, tj. w zakresie pkt 1. Wniosła przy tym o zmianę wyroku w zaskarżonej części.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji, o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji, według norm przepisanych oraz o oddalenie wniosku powódki o przeprowadzenie dowodu z akt sprawy o sygn. II C 97/14.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności podnieść trzeba, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy zgromadził w sprawie materiał dowodowy i w dalszej kolejności dokonał właściwej jego oceny. Dokonane przez ten Sąd ustalenia faktyczne zawarte w uzasadnieniu i rozważania w zakresie oceny materiału dowodowego oraz podstawy prawnej rozstrzygnięcia, Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne, czyniąc je równocześnie integralną częścią poniższych wywodów.

Zarzuty podniesione w apelacji nie zasługują na uwzględnienie, albowiem w niewielkim stopniu odnoszą się do meriti zaskarżonego wyroku, w zasadzie stanowią jedynie polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu I instancji. Apelująca również nie podnosi żadnych zarzutów bezpośrednio dotyczących zaskarżonego orzeczenia, w zasadzie daje jedynie wyraz swojemu niezadowoleniu z niekorzystnego dla niej rozstrzygnięcia.

Przede wszystkim podnieść trzeba, że Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe i dokonał analizy materiału dowodowego w oparciu o twierdzenia pozwu - nie mógł orzekać ponad rzędnie pozwu, które przez powódkę zostało w sposób szczegółowy sprecyzowane. W tych też granicach Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, wskazując na treść art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., że przepis ten nie znajduje zastosowania w tym stanie faktycznym.

W konsekwencji również nieuzasadniony jest wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z akt sprawy II C 97/14. Przede wszystkim wskazać należy, że nie można dopuścić dowodu z akt sprawy, po drugie zaś tego rodzaju wniosek powódka mogła zgłosić na etapie postępowania przed sądem pierwszej instancji. Obecnie ten wniosek uznać trzeba za spóźniony. Podnieść także trzeba, że wniosek ten de facto zmierzałby – interpretując treść apelacji – do zmiany podstawy roszczenia w niniejszej sprawie, co na tym etapie postępowania jest niedopuszczalne.

Wyjaśnić należy, iż zarządzeniem z dnia 10 października 2014 roku pozew w zakresie żądania o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności - nakazów zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanych przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Wola w Warszawie w sprawach sygn. akt I Nc 2289/10 i I Nc 4940/11 zostały wyłączone do odrębnego rozpoznania. Powyższe oznacza, że wszelkie zarzuty i twierdzenia apelacji dotyczące spraw przekazanych do odrębnego rozpoznania, w sprawie niniejszej nie mogą być przedmiotem oceny sądu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację jako bezzasadną. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w związku z § 2 pkt. 3 w zw. z § 10 ust 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.